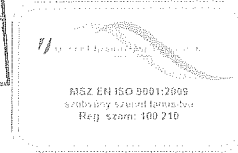

PILISI PARKERDŐ ZRT
PARKERDŐ AZ EMBERÉRT

POLGÁRMESTERI TITKÁRSÁG BUDAÖRS		
Érkezett:	Ph. Jh. 2017 JAN 16.	
Szám:	Melléklet:	Ügyintéző:

*nyomó / kint. iro.
Kivond
Pogácsa*

Budaörs Város Önkormányzata

Visegrád, 2017. január 4.
Ügyiratszám: Erdő/1-1/2017.
Ügyintéző: Szabó Csilla *Scall*

Wittinghoff Tamás úr
polgármester részére

nyomó / igazgatóságra érkezett

POLGÁRMESTERI HIVATAL BUDAÖRS		
Iktatva:	2017 JAN 17.	
Szám:	X/20-1/2017	
Előzőzám:	Melléklet:	Ügyintéző:

Tárgy: Erdőgazdálkodási munkák

*Wittinghoff
Jan 04.17*

Budaörs
Szabadság út 134.
2040

Tisztelt Polgármester Úr!

Engedje meg, hogy tájékoztassuk a Pilisi Parkerdő Zrt. 2017. évben tervezett erdőgazdálkodási tevékenységeiről, melyeket az Önök településének környezetében tervezünk elvégezni.

Tájékoztatónkban röviden bemutatjuk az erdőgazdálkodás szakmai hátterét, valamint értelmezzük az egyes erdészeti szakkifejezéseket.

Az erdőrészletek beazonosításához, elhelyezkedéséhez a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Erdészeti Igazgatóság) honlapja nyújt segítséget, ahol az egyes erdőrészletek – községhatár, tag, részlet – azonosítójának megadása után a kért térképrészlet megtekinthető.

<http://erdoterkep.nebih.gov.hu/>.

IKTATÁSRA ÉRKEZETT
2017 JAN 17.

Gazdálkodásunk alapját a miniszteri erdőterv rendelet alapján – a természetvédelem alatt álló területeken a természetvédelem igényeinek figyelembevételével – az erdészeti hatóság által készített és jóváhagyott, tíz évre vonatkozó erdőterv képezi.

Az erdőgazdálkodást a 2009. évi XXXVII. tv. az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szabályozza. Valamennyi tevékenységünket a hatályos jogszabályoknak megfelelően tervezzük, illetve hajtjuk végre az erdészeti, védett területen pedig a természetvédelmi hatóság ellenőrzése mellett.

Az erdőgazdálkodási tevékenységről szóló átfogó ismertetést jelen levél **1. sz. melléklete** tartalmazza, míg a 2017. évben tervezett munkák a **2. sz. melléklet** részét képezik.

Tisztelt. Polgármester Asszony/Úr! Közös érdekünk, hogy a településünkkel határos, fokozottabban látogatott erdőterületek tiszták legyenek, közjóléti berendezései megfelelő szolgáltatást nyújtsanak, az erdők és a belterületek határán rendezett kép fogadja az arra járókat és a belterületek ne jelentsenek vonzást az erdőben élő vadállatok számára.

Kérjük, segítse munkánkat tájékoztatással, esetleg aktív részvétellel, az alábbi fő problémákkal kapcsolatban:

1. Erdei hulladékgyűjtők:

Napjaik aktuális problémája az erdőben, letelepedőhelyek környezetében található hulladékgyűjtők fenntartása. Talán nem szükséges külön megindokolni, miért érthetetlen - nem csak - az erdészek számára az a jelenség, amikor az erdőben kirándulók, túrázók magukkal hozott útravalók maradványait, csomagolóanyagokat – a kihelyezett szemétygyűjtőkben helyezik el, ahelyett, hogy azt hazavinnék, úgy, ahogy el is tudták hozni. A szemétygyűjtők rendszeres ürítése, a keletkezett hulladék elszállítása jelentős anyagi ráfordítással jár, de ami ennél is fontosabb, hogy a szállító gépjárművek üzemanyag felhasználása többlet energia felhasználást jelent, s így környezetvédelmi tényező is. Ha a hulladék nem maradna az erdőben, az ilyenfajta káros üzemanyag kibocsátás elkerülhető lenne, és energiát lehetne megtakarítani. További probléma a kihelyezett hulladék okozta higiénias fertőzés veszélye.

A célunk tehát, az erdei szemétygyűjtők fokozatos felszámolása, ami természetesen csak lépésről-lépésre haladva, folyamatosan képzelhető el, továbbá a lakosság szemléletformáló tájékoztatása mellett tervezzük bevezetni. A tervezett megszüntetés fokozatos, ami azt jelenti, hogy a munkát az utaktól távolabbi, ritkábban látogatott helyszíneken kezdjük el és a legforgalmasabb, legsűrűbben látogatott letelepedőhelyek környezetében tervezzük a legtávolabb fenntartani az eddigi rendszert. Az időbeli ütemezés függ a sikeres kommunikációtól, továbbá az önkormányzatok és a civil szervezetek partneri támogatásától is, melyre természetesen számítunk. Az elképzelés nem kizárólag a Parkerdőt érinti, több hazai erdőgazdaság hasonló szemléletváltással kezdett a feladatnak.

2. Zöldhulladék

Másik aktuális problémánk az úgynevezett zöldhulladék kérdése: a kertés házaknál keletkező zöldhulladékot sajnos igen jelentős hányadban erdőterületeken helyezi el a lakosság, melyet azután a Parkerdő munkatársai szállítatnak el a lehetőségeink szerint. A kertben levágott fű, lenyesett ág, lehullott gyümölcs kapcsán sokan azt gondolják, hogy a természetben lebomló anyagokat nyugodtan elhelyezhetik az erdőkben, mezőkön, utak szélén, és ezzel nem követnek el természetkárosítást, ami azonban tévedés! A zöldhulladék illegális elhelyezése éppúgy szabálytalan és büntetendő, mint a kommunális vagy más hulladék lerakása.

Az illegálisan kihelyezett zöldhulladék ugyanakkor komoly veszélyt és problémát jelent az erdőkre, gyepterületekre. A fenyőfélék – főleg elszáradt állapotban – fokozottan tűzveszélyesek, illegális lerakásuk aszályos, forró időszakban könnyen belterületi vagy erdőtüzek okozója lehet. A nagy mennyiségben, egyben lerakott zöldhulladék ugyancsak fokozott tűzveszélyt jelent, mert a végbemenő lebomlási folyamatok öngyulladásához vezethetnek, veszélyeztetve így a környező erdőket.

Jelentős természetvédelmi kockázatot is jelent ez a tevékenység, mivel elősegíti az inváziós növényfajok, így például a bálványfa, továbbá a parlagfű és a japán keserűfű terjedését. A kertekből kikerülve, ezek az agresszív, idegenhonos fajok a főváros környékén még meglévő őshonos védett erdők rovására terjeszkednek, visszaszorításuk nagy erőfeszítéseket igényel. Végezetül, az erdők szélén lerakott zöldhulladék-kupacok miatt a kirándulók sem élvezhetik az erdők eredeti látványát.

3. Belterületi vaddisznók

Több település esetében a lakosságtól éves szinten több bejelentést kapunk a belterületeken a kertekbe bejáró és ott problémákat okozó vaddisznókról. Ez jelenség olyan erdőkkel határos területeken fordul elő leggyakrabban, ahol az elmúlt évtizedekhez képest sok a felhagyott kert, illetve telek (pl. korábbi vagy jelenlegi üdülőövezet stb.), járatlan bozótosok alakulnak ki, a kerítések elhanyagoltak, vagy nem megfelelőek. Fontos tudni azt, hogy a belterület nem része a vadászterületnek. Sajnos a kutatások és források megállapítják azt, hogy részben ezen okok, továbbá az előző pontokban említett hulladékproblémák miatt is a belterületek egyre vonzóbb környezetet jelentenek a vadállatok számára is.

A zöldhulladék lerakatok például kiváló táplálékforrást jelentenek a vaddisznók számára, így fokozza az állatok belterületen való megtelepedését, állandó jelenlétét. Egy Budapesten végzett kutatás szerint, részben az ilyen táplálékforrások miatt alakult ki a főváros térségében egy belterületen élő vaddisznó populáció, amely el sem hagyja a településeket. Ezek a belterületi vaddisznó populációk jellemzően olyan területeket vettek birtokba, mint az elhagyott, bekerített telkek, elhanyagolt vagy felhagyott kertek, gyümölcsösök, bozótos területek, beerdősült telkek.

Itt egyaránt biztosított számukra a búvóhely és a táplálékforrás is, emiatt vissza sem térnek a külterületi erdőkbe. Ezért az önkormányzatok és a lakosság hatékony együttműködésére van szükség annak érdekében, hogy állatok számára vonzást jelentő területek nagysága csökkenjen.

A témával kapcsolatosan honlapunkon részletes tájékoztató található az alábbi elérhetőségen:

http://www.parkerdo.hu/index.php?pg=sub_79

(Gyakran ismételt kérdések a vaddisznóról)

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal 2016-ban figyelemfelhívó kampányt is indított, melynek célja a lakosság tájékoztatása a következőkről:

Amennyiben a lakók olyan rókát vagy egyéb vadállatot látnak, amely hagyja magát néhány lépésre megközelíteni, vagy támadó magatartást mutat, esetleg róka, vagy más vadállat tetemét megtalálják - akkor a helyileg illetékes állategészségügyi hatóságon, illetve a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH)

Zöld +36 80 263 244

telefonszámán keresztül tehetik meg a szükséges bejelentést.

Kérjük, hogy ezekben a nagy fontosságú kérdésekben segítsék munkánkat azzal, hogy a rendelkezésükre álló eszközökkel a településen élő lakosságot mind szélesebb körben tájékoztatják!

Az esetlegesen szükségessé váló kapcsolatfelvétel érdekében - az Önök településéhez legközelebb lévő Erdészet elérhetőségét megtalálja és egyéb hasznos információkat is megtudhat a Pilisi Parkerdő Zrt. hivatalos honlapján.

[http:// www.parkerdo.hu](http://www.parkerdo.hu)

Kérjük, hogy a tájékoztató levélben foglalt szakmai tevékenységeket illetően is – a fenti kéréshez hasonlóan - a lakosságot értesíteni szíveskedjenek, megelőzve a nem megfelelő tájékozottságból származó félreértéseket.

Segítő együttműködésüket előre is megköszönve,

Tisztelettel:

Pilisi Parkerdő Zrt.
2025. Visegrád, Mátyás király u. 4.
OTP Bank Rt. 11742087-20061911
Adószám: 10901816-2-13
Cégjegyzékszám: 13-10-040224
2.

Zambó Péter
vezérigazgató

1. sz. melléklet:

A Pilisi Parkerdő Zrt. erdőgazdálkodási tevékenységének átfogó ismertetése

ERDŐFELÚJÍTÁS

Az erdőtörvény – valamint az egyes erdőrészekre vonatkozó erdőterv – szerinti erdőfelújítás történhet mesterséges vagy természetes úton. Mesterséges erdőfelújítás esetén a szaporítóanyagot (mag, csemete) mesterségesen vetjük, ültetjük el a területen, ez általában fafajcsere esetén - nem őshonos faállományok kitermelését követően történik meg.

A mesterséges erdősítések elvégzése során a kitermelt (vagy kipusztult) faállomány helyén magvetéssel, csemete- vagy dugványültetéssel gondoskodunk a faállomány újbóli létrehozásáról. Erdősíthetünk a tavaszi (március-április), illetve az őszi (szeptember-november) erdősítési időszakban, kézi eszközök, elsősorban speciális erdészeti ékásó segítségével, valamint ültetőgépek alkalmazásával is.

A természetes felújítás két módon történhet, mindkét esetben a területen lévő faállomány utódai alkotják az új erdőt. Magról történő természetes felújítás esetén az idős faállomány magjaiból fejlődő csemete növekedését biztosítjuk, akácok esetében a gyökerek megszagatásával gyökérsarjról újítjuk fel az erdőt, majd biztosítjuk a fiatal erdő növekedésének feltételeit. A Parkerdő erdőállományainak döntő hányada őshonos fafajokból álló természetszerű erdő, amely a természetes felújításra alkalmas. Gazdálkodásunk alapelve ezért a természetes felújítás lehetőségeinek maximális kihasználásán alapuló természetszerű erdőgazdálkodás.

A Pilisi Parkerdő Zrt. területén – a faállomány viszonyoknak köszönhetően – az erdőfelújítások 70 %-a magról történő természetes felújítás útján történik.

A szakszerű erdősítés előfeltétele a kellően előkészített terület. Megfelelő talajelőkészítés esetén az ültetett szaporítóanyag megmaradási esélye nagyobb, hiszen a tápanyagellátás és vízháztartás feltételei jóval kedvezőbbek alakulnak. Talajelőkészítéskor pásztákat, padkát vagy ültetőgödört készítünk a talajfelszín részleges megbontásával, elsősorban kézi eszközökkel. Esetenként azonban teljes talajelőkészítésre is sor kerül – ekkor a tuskók is eltávolításra kerülnek a vágásterületről, ezt gépi mélyforgatás, tárcsázás követi. Speciális talajelőkészítési tevékenység még az idős állományok alatt elvégzett bozótirtás, mely során a természetes úton, magról kelt csemetéket akadályozó fa- és cserjefajokat távolítjuk el a területről.

Mind az ültetett csemetéknek, mind a természetes újulatból származó fiatal fácskáknak szükségük van arra, hogy megfelelő fejlődésük érdekében ún. ápolási munkákat végezzünk. A művelet során a főfafajok minőségi válogatása alapelv kell, hogy legyen. Ez alatt a minőségi törzsnevelést hátráltató kevésbé előnyös alakú faegyedek eltávolítása értendő, az erdőnek már ebben a fiatalkori szakaszában is.

Az ápolások során a gyomkonkurencia, a kúszónövények (szeder, iszalag) és a fás szárú elegendő fajok, cserjék visszaszorítása a fő cél, annak érdekében, hogy az erdősítés fő fáját fejlődésében, növekedésében segítsük. A munkák adott esetben – elsősorban az időjárás függvényében – akár kétszer is elvégzendők.

A folyamatban lévő erdősítések ápolása lehet kapálás, sarlózás, kaszálás, sarjleverés és gépekkel történő ápolás egyaránt.

Az erdősítés fejlődése során meghatározott idő, fafajtól, termőhelyi adottságoktól függően 3-10 év múlva eléri azt a műszaki állapotot, amikor ún. befejezett erdősítéssé válik, azaz „kész” erdő lesz belőle. Magassága ebben a korban legalább 1,5 m, és a talajfelszín kellő borítása, árnyalása is biztosított a fák megfelelő egyedszáma révén. A fiatalos viszont még ekkor is – igaz, visszafogottabb mértékű – ápolásra szorul, mely során biztosítani kell a főfafajok folyamatos előnyét a kísérő fafajokhoz képest. Ezt a munkaműveletet **befejezett erdősítések ápolása** névvel illetjük.

Az összefoglaló néven erdőművelési feladatoknak nevezett munkák – szorosan kapcsolódnak az elvégzett és tervezett fakitermelési feladatokhoz.

FAKITERMELÉS

Az erdők felújítása történhet fokozatos felújítógátás vagy szálalógátás, illetve tarvágás után. **Fokozatos felújító, szálalógátás** esetén az idős állomány kitermelése több ütemben, évekig is eltarthat. A területen először a faállomány bontását végezzük el, melynek célja, hogy a csírázó magból fejlődő új facsemetéket fokozatosan egyre nagyobb növénytérhez és fényhez juttassuk. Miután a csemeték elérték a megfelelő méretet, a végvágással eltávolítjuk a még lábon álló öreg faegyedeket, biztosítva ezzel a fiatal faegyedek további fejlődését. A felújítógátások különleges esete az ún. **szálaló vágás**, amikor az erdők természetes úton történő megújítása egy adott területen legalább három évtized alatt megy végbe.

A leggyakoribb erdőfelújítási módszer a természetes felújítást biztosító **fokozatos felújító vágás**. A felújító végvágás utáni kép ugyan bizonyos esetekben hasonlíthat a tarvágáshoz, alapvető különbség azonban, hogy végvágás után a területen már megtalálhatóak az eredeti állomány genetikai készletét hordozó fiatal facsemeték (újulat).

Az erdő megfelelő, egészséges fejlődése érdekében a növekedés során törzsszámcsökkentő beavatkozásokra, ún. **tisztításokra, gyéritésekre** (nevelő vágásokra) van szükség. A gyéritésekkel az egészséges, életerős egyedek, értékes elegyfajok fejlődését segítjük azzal, hogy a megfelelő növekedésüket akadályozó faegyedeket eltávolítjuk.

Középkorú és idős erdőkben is sokféle szükségesek az ún. **egészségügyi termelések**. Az ilyen jellegű munkával érintett erdőrészekben kizárólag a korhadó, kiszáradt fákat távolítjuk el a szükséges mértékig. E munkák révén megakadályozhatjuk a kártevők terjedését, egyúttal csökkenthetjük a fák kidőlése által okozott esetleges károk, balesetek valószínűségét.

A **szálalás** az örökerdő-gazdálkodással kezelt erdőrészekben általában a fák 5 évente ismétlődő, szálankénti, illetve csoportonkénti kitermelése oly módon, hogy az egész faállomány szerkezetében lényegi változás nem áll elő. Az örökerdő-gazdálkodás során összekapcsolódik a kitermelés, a felújítás és a nevelés. Örökerdő-gazdálkodást csak olyan erdőrészekben tervezünk, ahol a megfelelő feltételek rendelkezésre állnak (őshonos fafajokból áll, kedvező terepviszonyok vannak, a megfelelő erdészeti feltártság rendelkezésre áll, vagy megteremthető). Az örökerdő-gazdálkodás lényege, hogy nincs tar- vagy végvágott, nagy fák nélküli vágásterület.

Tarvágást csak a mesterségesen vagy sarjról felújítható fafajok (pl. akác) állományai esetében alkalmazunk, mert más módon a következő erdőgeneráció jó minősége nem biztosítható. Ekkor az idős faállomány egyetlen beavatkozással kerül az adott területen letermelésre, melyet jellemzően mesterséges erdősítés (magvetés vagy facsemete ültetés) követ, elsősorban abból a célból, hogy a hazai természetes őshonos erdőtársulásokat rekonstruáljuk, vagy esetleg a megváltozott termőhelynek megfelelő fafajokat ültessünk. Védett, Natura 2000 területen az

idős fák 5-10 %-a egyáltalán nem kerül eltávolításra, kisebb facsoportok, sávok biztosítják a tájképi értékek megőrzését.

Közelítőnyomok: Az örökerdő-gazdálkodással érintett erdőrészekben hagyományos véghasználatok (tarvágás, vagy végvágás), illetve vágásterületek nem keletkeznek, többkorú faállomány jön létre. Ennek következtében a fakitermelés során a gépeknek előre kijelölt, állandó nyomvonalakat kell használni, hogy a későbbiekben a többkorú faállomány (csemeték, fiatal, középkorú, idős faegyedek) sérülései elkerülhetőek legyenek, illetve a vágásterület nélküli gazdálkodás bonyolult, „kertészkedő jelleggel” végzett beavatkozásaihoz megfelelő hálózatot biztosítson, azaz a terület legnagyobb része elérhető legyen a gépek hatótávolságán belül (20-35 m).

A közelítőnyomok a faállomány méreteitől, terepi adottságaitól függően egymástól 35-70 m távolságban kialakított 2-4 m széles nyomok, melyekről a fák eltávolításra kerülnek, lejtirányban futnak. A nyomokra semmi nem kerül, a növényzet akadálytalanul benőheti, és mivel tuskós terep, továbbá a vonalvezetésük lejtirányú, ezért autós, kerékpáros közlekedésre alkalmatlanok. A közelítőnyomot a növényzet aránylag gyorsan benövi, ezért időszakonként szükség lehet a növényzet visszavágására. A közelítőnyom-hálózat kialakítása alapfeltétele a tarvágások, végvágások nélküli örökerdő-gazdálkodásnak, ez biztosítja a munkák elvégezhetőségét a vágásterületek hiányában. A közelítőnyomok kialakítása során a szakemberek a védendő természeti értékeket figyelembe veszik.

A fakitermelési munkák pontos ütemezése mindig az időjárás függvénye, elvégzésük január-március hónapok között és október-december hónapok közötti időszakban várható.

A fakitermelések után sem áll le a munka az erdőkben. A vegetációs vagy növekedési időszakban végzett erdőszítési, erdőápolási munkák kevésbé látványosak, de az erdő élete, fejlődése szempontjából meghatározóak.

Hasonlóképpen kevésbé látványos a Parkerdő ún. **PARKFENNTARTÁSI-KÖZJÓLÉTI** tevékenysége, mely az egyes kirándulóhelyek, letelepedők, turistautak, szálláshelyek fenntartását, fejlesztését és egyéb, a turisztikával összefüggő feladatokat foglalja magában. A kirándulni, pihenni vágyók igen nagy számban keresik fel a környező erdőket, emiatt különösen fontos, hogy ezen igények is megfelelő szinten legyenek kielégítve. A Parkerdő parkfenntartási feladatait jelenleg szinte teljes egészében saját forrásból végzi el.

A letelepedőhelyek berendezései (padok, asztalok, táblák, egyéb építmények) rendszeres karbantartást igényelnek. Folyamatosan gondoskodunk a keletkezett hulladék elszállításáról, illetve a kapcsolódó turistautak, sétautak fenntartása és tisztítása is feladatunk. A szemégyűjtés és az illegálisan kihelyezett hulladék elszállítása még mindig a legnagyobb ráfordítást jelenti társaságunknak, mely költség évről-évre növekvő tendenciát mutat 50-60 millió Ft-os nagyságrendben.

2. sz. melléklet:

2017. évben tervezett erdőgazdálkodási tevékenységek Budaörs közigazgatási határához tartozóan:

Tervezett fakitermelési munkák:

Fakitermelés módja	Helység	Tag	Részletjel
szálalás	Budaörs	31	A
szálalás	Budaörs	31	B

Tervezett erdőművelési munkák:

Talajelőkészítés (bozótirtás, pásztázás, padkázás, gyökérszaggtatás akácosban, mélyszántás, tárcsázás, gödörfúrás stb.)	Erdősítés (csemeteültetés, makkvetés, dugvány stb.)	Folyamatban lévő erdősítések ápolása (kapálás, sarlózás, sarjleverés, kaszálás, gépi ápolás stb.)	Befejezett erdősítések ápolása
hektár			
3	3	27	3

A település közigazgatási határában a Parkerdő a következő nagyobb letelepedőhelyeket, kiránduló központokat üzemelteti:

Csiki hegyek

Frankhegyi sétautak.